

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ
เงินคงคลัง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจกระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๐
วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

อ.พ. ๖๓/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๙๑ เพื่อกำหนดให้กระทรวงการคลัง สามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลัง กู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังได้ (เพิ่มมาตรา ๘ (๕))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลัง บัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลัง ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง(ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๓ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- กำหนดเพิ่มประเภทของเงินที่ส่งจ่ายจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ หรือคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอได้ คือ เงินชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่อง ของเงินคกงคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๘ (๕))

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๔ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้

๑.๔.๑ ทำให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคกงคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน

๑.๔.๒ ทำให้กลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการบริหารเงินคกงคลังให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา

๑.๕ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) กระทรวงการคลัง ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๑๐ -)

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ธันวาคม ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนี้ท ผาสุข เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวธนพร เกิดผล นิติกรปฏิบัติการ
นายทศวิญญู เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๙๑

กับร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา) ๓

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

• การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -

• คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ
(Checklist) - ๑๑ -

• บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐ - ๒๒ -

• ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๒๔ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๙๑ (๑)

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๘๖๔๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

และร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๖)

: ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๗)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๙)
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (๑๐)
- : สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบ
การเสนอร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๑๗)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดให้กระทรวงการคลัง สามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลัง กู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังได้ (เพิ่มมาตรา ๘ (๕))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลัง บัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลัง ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

- กำหนดเพิ่มประเภทของเงินที่ให้ส่งจ่ายจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ หรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๘ (๕))

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑

“ (๕) เงินชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑

กับร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

ตารางเปรียบเทียบ พ.ร.บ. เงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ กับร่าง พ.ร.บ. เงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พ.ร.บ. เงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ (กฎหมายปัจจุบัน)	ร่าง พ.ร.บ. เงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านการพิจารณา (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐)
<p>มาตรา ๘ เงินต่อไปนี้ ให้ส่งจ่ายจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ หรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ คือ</p> <p>(๑) เงินยืมทดรองราชการ</p> <p>(๒) เงินฝาก</p> <p>(๓) เงินขายบิล</p> <p>(๔) เงินที่จำเป็นต้องจ่ายคืนภายในปีงบประมาณที่นำส่งแล้ว เพราะเป็นเงินอันไม่พึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล</p>	<p>มาตรา ๘ เงินต่อไปนี้ ให้ส่งจ่ายจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ หรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ คือ</p> <p>(๑) เงินยืมทดรองราชการ</p> <p>(๒) เงินฝาก</p> <p>(๓) เงินขายบิล</p> <p>(๔) เงินที่จำเป็นต้องจ่ายคืนภายในปีงบประมาณที่นำส่งแล้ว เพราะเป็นเงินอันไม่พึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล</p> <p>(๕) เงินชำระคืนเงินต้นของตั๋วเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมให้กระทรวงการคลังสามารถสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) กระทรวงการคลัง ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีรายละเอียด ดังนี้^๒

๒.๑ วิธีการ ระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นตอนก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยเป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายที่กระทรวงการคลัง ยกร่างเบื้องต้น (ร่างฯ แรก) ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี คือ (๑) การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

วิธีที่ ๑ : การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็น
เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๑. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
๒. กรมบัญชีกลาง
๓. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๔. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

^๒ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ระหว่างวันที่ ๖ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รวม ๑๗ วัน (ผ่านทางเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th)

๕. สำนักงบประมาณ
๖. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๗. ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๘. คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี

วิธีที่ ๒ : การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการผ่านทางเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ซึ่งมีกำหนดระยะเวลารับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๖ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ (รวม ๑๗ วัน) มีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑๓๓ ราย (โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็น)

ข. ขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่กระทรวงการคลังเสนอ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายดังกล่าว เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็น จำนวน ๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๑. สำนักงบประมาณ
๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔. ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย

ค. ขั้นตอนร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ มีการเพิ่มเติมประเด็นใหม่เนื่องจากร่างที่กระทรวงการคลังเสนอ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้กระทรวงการคลังดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องในประเด็นที่มีการเพิ่มเติมดังกล่าว

ในการนี้ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๔/๒๕๖๐) จึงได้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับในคราวเดียวกัน โดยดำเนินการ ๒ วิธี คือ (๑) การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีที่ ๑ : การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็น
เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าร่วมประชุม
ประกอบด้วย

๑. กรมบัญชีกลาง
๒. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๓. สำนักงานประมาณ
๔. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๕. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ (สศช.)
๖. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.)
๗. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
๘. ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้
สาธารณะ
๙. อดีตที่ปรึกษาด้านตลาดตราสารหนี้ สำนักงานบริหารหนี้
สาธารณะ

วิธีที่ ๒ : การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
โดยดำเนินการผ่านทางเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ซึ่งมีกำหนดระยะเวลารับฟังความ
คิดเห็น ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ (รวม ๑๕ วัน) มีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติ
เงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. จำนวน ๘๓ ราย (โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็น)

**๒.๒ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและ
ผู้เกี่ยวข้องและคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น**

ก. ขั้นตอนก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังได้เสนอแก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ (ร่างแรกฯ)
๒ ประเด็น คือ (๑) ให้กระทรวงการคลังสามารถนำเงินคงคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกิน
ไปฝากธนาคารของรัฐได้ และ (๒) ให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนต้น
เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามกฎหมายการบริหารหนี้
สาธารณะได้ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ประเด็นการนำเงินคงคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝาก
ธนาคารของรัฐ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การนำเงินคงคลังที่เป็น
สภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารของรัฐอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการเก็บรักษาเงินที่ต้อง

นำมาใช้จ่ายในภาพรวมของประเทศ และอาจมีประเด็นความไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังภาครัฐ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๒ กำหนดให้ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ควรมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัดกุม โดยกำหนดกรอบในกฎหมายให้ชัดเจนว่ากรณีใดบ้างที่จะนำเงินส่วนเกินไปฝากธนาคารได้ และเงินส่วนเกินนั้นพิจารณาอย่างไร การเรียกคืนเรียกคืนอย่างไร

(๒) ประเด็นการส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลัง
กู้เพื่อบริหารสภาพคล่อง

๑. ผู้แทนสำนักงบประมาณ เห็นว่าประเด็นการนำเงินคงคลังไปชำระหนี้เพื่อบริหารสภาพคล่องโดยไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินคงคลัง อาจอยู่ในข่ายที่อาจขัดกับรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๔๐

๒. ผู้แทนคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติ
ที่เสนอคณะรัฐมนตรี เห็นว่าการแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังดังกล่าว โดยไม่ต้องตั้งรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินคงคลังไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ และกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๒ กำหนดให้ต้องรักษาวินัยการคลังอย่างเคร่งครัด

๓. ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่า ตามร่างฯ ที่เสนอเป็นการกำหนดกรอบวงเงินการก่อหนี้ใหม่เท่านั้น โดยไม่มีเพดานยอดคงค้างของหนี้ดังกล่าว อาจส่งผลให้หนี้สะสมเพิ่มขึ้นได้ทุกปี ดังนั้น เพื่อให้เกิดเสถียรภาพทางการคลังในระยะยาวจึงเสนอให้มีการกำหนดเกณฑ์ควบคุมยอดของหนี้คงค้างสำหรับการกู้เงินในกรณีดังกล่าวให้ชัดเจน

๔. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า การแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังเพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะได้ มีความสอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐด้วย

๕. ผู้แทนฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นว่า การแก้ไขกฎหมายประเด็นดังกล่าวทำให้การบริหารกระแสเงินสดของรัฐบาลมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเงินคงคลังของประเทศ ตลอดจนทำให้การวางแผนการกู้เงินของรัฐบาลโดยรวม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ

๒.๓ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

๒.๓.๑ ประเด็นการนำเงินคดคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารของรัฐ

กระทรวงการคลังขอพระราชบัญญัติเงินคดคลัง พ.ศ. มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ตามความเห็นของผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ โดยจะกำหนดวัตถุประสงค์การนำเงินคดคลังไปบริหารให้เกิดประโยชน์ให้ชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น

๒.๓.๒ ประเด็นการส่งจ่ายเงินคดคลังเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคดคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้มีการชี้แจงว่า ร่างกฎหมายที่เสนอมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๔๐ และกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ เนื่องจาก

(๑) การนำเงินคดคลังมาชำระหนี้ตัวเงินคดคลัง (T-bill) ตามร่างกฎหมายที่เสนอ ถือเป็นกรณีที่กฎหมายเงินคดคลังอนุญาตให้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดว่า “การจ่ายเงินแผ่นดินจะกระทำได้เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคดคลัง หรือกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีเช่นว่านี้ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป”

(๒) พระราชบัญญัติเงินคดคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในปัจจุบัน กำหนดเรื่องการตั้งรายจ่ายชดใช้คืนเงินคดคลัง ๒ กรณีคือ

กรณีที่ ๑ กรณีการจ่ายเงินคดคลังที่ต้องตั้งรายจ่ายชดใช้ฯ ซึ่งเป็นกรณีที่มีการจ่ายเงินจากคลังและกระทบต่อสถานะของเงินคดคลัง ทำให้ปริมาณเงินคดคลังลดลงได้แก่ รายจ่ายตามมาตรา ๖ วรรคสอง และรายจ่ายตามมาตรา ๗

กรณีที่ ๒ กรณีการจ่ายเงินคดคลังที่ไม่ต้องตั้งรายจ่ายชดใช้ฯ ซึ่งเป็นกรณีการจ่ายเงินโดยไม่กระทบต่อสถานะของเงินคดคลังที่แท้จริง ได้แก่ กรณีตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (เฉพาะรายจ่ายในงบประมาณ) มาตรา ๘ และมาตรา ๑๒

ดังนั้น ร่างกฎหมายที่เสนอให้สามารถส่งจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ T-bill ได้โดยไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ฯ นั้นเป็นเรื่องบริหารสภาพคล่องของเงินสด (Cash Management) ซึ่งจะมีการเพิ่มขึ้น-ลดลงระหว่างปีตามกระแสเงินสดของรัฐบาล จึงไม่ใช่กรณี

การจ่ายขาด (ไม่กระทบต่อสถานะของเงินคงคลังที่แท้จริง) จึงสามารถดำเนินการได้และสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายเงินคงคลัง

๒.๔ การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างฯ

กระทรวงการคลังพิจารณาความเห็นและข้อสังเกตข้างต้นแล้วเห็นว่า ในการบริหารเงินคงคลัง กระทรวงการคลังจะต้องรักษาเงินคงคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ ดังนั้น หากมีการแก้ไขกฎหมายในประเด็นการเพิ่มเติมกรอบการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลัง ซึ่งจะทำให้กลไกการบริหารเงินสดของรัฐบาล (Cash Management) มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกระทรวงการคลังมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการบริหารเงินคงคลังให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลาได้ ย่อมไม่มีปริมาณเงินคงคลังในส่วนที่เกินกว่าความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายของภาครัฐที่จะสามารถนำไปฝากธนาคารหรือบริหารจัดการในทางอื่นได้ ในการนี้ จึงเห็นควรเสนอแก้ไขกฎหมายเฉพาะประเด็นการเพิ่มเติมกรอบการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังเท่านั้น โดยเป็นการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งเสนอแก้ไขประเด็นการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน

ขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่กระทรวงการคลังเสนอ ดังนี้

๑. สำนักงานประมาณ เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขกฎหมายฉบับเดิมเพื่อให้กระทรวงการคลังมีกลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังที่มีประสิทธิภาพ จึงสมควรให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการได้

๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า สำนักงานฯ ได้เคยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นการเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถนำเงินคงคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารว่าอาจเกิดความเสี่ยงในการเก็บรักษาเงินที่ต้องนำมาใช้จ่ายในภาพรวมของประเทศ และอาจไม่สอดคล้องกับวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งตามร่างที่เสนอฯ ต่อคณะรัฐมนตรีได้มีการตัดประเด็นดังกล่าวออกแล้ว กรณีจึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้

๓. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ เนื่องจากเป็นการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ.

๔. ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นว่า การแก้ไขกฎหมายเงินคกงคลังจะทำให้สถานะเงินคกงคลังอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายของภาครัฐ รวมถึงสามารถลดต้นทุนเงินกู้ (carry cost) ที่อาจแฝงอยู่ในเงินคกงคลังได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการคลังของประเทศ จึงให้ความเห็นชอบเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. ตามที่เสนอ

ในการนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเบื้องต้น

ขั้นตอนร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ ได้มีการรับฟังความคิดเห็นพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๔/๒๕๖๐) ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นดังนี้

อดีตที่ปรึกษาด้านตลาดตราสารหนี้ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) เห็นว่า ประเด็นที่เสนอแก้ไขกฎหมายนี้เป็นปัญหามาตั้งแต่ในอดีตที่มีการนำเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณมาใช้ออกตั๋วเงินคลัง (T-bill) โดยเป็นการนำเงินที่สมควรกู้เป็นตราสารหนี้ระยะยาวมาออกเป็นตั๋วเงินคลังระยะสั้น ซึ่งไม่สามารถปรับลดวงเงิน T-bill ได้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพราะหากมีการลด T-bill ลงจะต้องมีการตั้งรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคกงคลังซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง ดังนั้น จึงเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายในประเด็นนี้เป็นหลักการที่ถูกต้อง

สำหรับการแก้ไขกฎหมายเงินคกงคลัง โดยกำหนดให้การจ่ายเงินคกงคลังออกจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนต้นเงินของ T-bill เป็นไปตามมาตรา ๘ (๕) แห่ง พ.ร.บ. เงินคกงคลังฯ เป็นเรื่องของเงินนอกงบประมาณซึ่งไม่ต้องตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคกงคลัง เห็นว่า โดยหลักการถูกต้องเหมาะสมแล้ว หากเป็นกรณีตามมาตรา ๗ (๔) ตาม พ.ร.บ.เงินคกงคลังฯ ในปัจจุบัน เมื่อมีการจ่ายเงินแล้วก็ต้องตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคกงคลัง

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

๑. ข้อชี้แจงประเด็นความจำเป็นในการแก้ไขกฎหมายเงินคกงคลัง ภายใต้กฎหมายเงินคกงคลัง ตามมาตรา ๗ (๔) กำหนดว่า การนำเงินคกงคลังไปชำระหนี้หรือไถ่ถอนตราสารหนี้ของรัฐบาล (ในลักษณะการจ่ายขาด) จะต้องมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคกงคลังด้วย และรัฐธรรมนูญฯ ตั้งแต่ฉบับปี ๒๕๕๐ กำหนดให้การตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคกงคลังดังกล่าว

จะต้องกำหนดแหล่งที่มาของรายได้ด้วย ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารเงินสดของรัฐบาล เพราะหากพิจารณาในเรื่องของการบริหารเงินสดแล้วจะเป็นเรื่องของการนำเงินสดเข้าไปใช้ใน ช่วงขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งเป็นการบริหารเงินสดหมุนเวียนในระหว่างปีงบประมาณเท่านั้น หากต้องมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมส่งผลกระทบต่อและเป็นข้อจำกัด (burden) ในการจัดทำงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าว ในการบริหารเงินคงคลังที่ผ่านมา เมื่อถึงสิ้นปีงบประมาณกระทรวงการคลังจะดำเนินการออก T-bill เพื่อ Rollover หนึ่งค้ำออกไปตามมาตรา ๒๔ แห่ง พ.ร.บ.การบริหารหนี้สาธารณะฯ เพื่อรักษาวงเงินตัวเงินคลังสำหรับการบริหารเงินสดไปในปีงบประมาณถัดไป ซึ่งจะทำให้กระทรวงการคลังไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังในปีต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดต้นทุนการถือครองเงินสด (carry cost) โดยไม่จำเป็น ดังนั้น เพื่อให้มีกลไกทางกฎหมายที่สามารถบริหารสภาพคล่องได้ตามความจำเป็นของรัฐบาล จึงได้มีการเสนอให้แก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะและกฎหมายเงินคงคลัง

๒. ข้อชี้แจงประเด็นความสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สบ. ได้มีการชี้แจงว่า ร่างกฎหมายเงินคงคลังที่เสนอมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ และกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ เนื่องจาก

(๑) การนำเงินคงคลังมาชำระหนี้ตัวเงินคลัง (T-bill) ตามร่างกฎหมายที่เสนอ ถือเป็นกรณีที่กฎหมายเงินคงคลังอนุญาตให้จ่าย (ตามร่างมาตรา ๘ (๕) ที่เสนอแก้ไข) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดว่า “การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้เฉพาะที่ได้ อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมาย เกี่ยวด้วยการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง หรือกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลัง ของรัฐ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กฎหมายบัญญัติในกรณีเช่นว่านี้ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติ โอนงบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป”

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ การบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๔/๒๕๖๐) ในเรื่องของการเพิ่มเติม อำนาจการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลัง ซึ่งการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวมีความสอดคล้อง กับร่างกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกำหนดให้การบริหารเงินคงคลังจะต้องรักษาไว้ใน ระดับที่จำเป็นเพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงาน ของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่อง

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติเงินคดคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีดังนี้^๓

เชิงบวก : มีกลไกการบริหารสภาพคล่องเงินคดคลังที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเงินคดคลัง ตลอดจนการวางแผนการกู้เงินของรัฐบาลโดยรวม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก : - สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- กรมบัญชีกลาง

ผลกระทบการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ

ร่างพระราชบัญญัติเงินคดคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ มีผลกระทบโดยจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการคลังของประเทศในประเด็นดังต่อไปนี้^๔

(๑) ทำให้การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคดคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคดคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๐ ในเรื่องการจ่ายเงินแผ่นดิน

(๒) ทำให้กระทรวงการคลังมีกลไกการบริหารสภาพคล่องเงินคดคลังที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเงินคดคลัง ตลอดจนการวางแผนการกู้เงินของรัฐบาลโดยรวม

(๓) สอดคล้องกับกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกำหนดให้การบริหารเงินคดคลังจะต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่อง

ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

(๑) สถานะเงินคดคลังอยู่ในระดับที่ความเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ

(๒) สามารถลดต้นทุนเงินกู้โดยการออกตั๋วเงินคดคลัง (T-bill) เท่าที่จำเป็นเพื่อการบริหารสภาพคล่อง

^๓ คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ของร่างพระราชบัญญัติเงินคดคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ., ข้อ ๕.๒ หน้า ๑๗.

^๔ สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบการเสนอร่างพระราชบัญญัติเงินคดคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ., สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง.

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน ทางเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ในหัวข้อ “การวิเคราะห์ผลที่อาจเกิดขึ้นจากผลการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายไทย”

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. ทั้งในขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. แล้ว เห็นว่ามีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว

คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติเงินคดคลัง (ฉบับที่...) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคดคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตั๋วเงินคดคลังที่กระทรวงการคลัง
กึ่งเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคดคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๐

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

ตั๋วเงินคดคลัง (T-bill) เป็นตราสารหนี้ระยะสั้นที่กระทรวงการคลังใช้เป็นเครื่องมือในการบริหาร
สภาพคล่องของเงินคดคลัง โดยการออก T-bill ดังกล่าวจะบริหารตามสถานะของเงินคดคลังที่มี กล่าวคือ ในระหว่าง
ปีงบประมาณหากสถานะเงินคดคลังมีปริมาณสูง กระทรวงการคลังจะนำเงินคดคลังมาลดยอด T-bill คงค้าง
แต่หากเงินคดคลังมีปริมาณลดลงไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายของภาครัฐ กระทรวงการคลังจะออก T-bill เพื่อเพิ่ม
ปริมาณเงินคดคลัง

ทั้งนี้ การจ่ายเงินคดคลังเพื่อลดยอด T-bill ดังกล่าวปัจจุบันดำเนินการภายใต้กฎหมายการบริหาร
หนี้สาธารณะ มาตรา ๑๓ ซึ่งกำหนดให้การชำระหนี้ตั๋วเงินคดคลังสามารถจ่ายจากเงินคดคลังได้ แต่ไม่มีบทบัญญัติ
ดังกล่าวในกฎหมายเงินคดคลังที่ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคดคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืน
เงินต้นของตั๋วเงินคดคลังที่กระทรวงการคลังกึ่งเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคดคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหาร
หนี้สาธารณะ (ซึ่งได้มีการเสนอแก้ไขกฎหมายในคราวเดียวกัน) สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
มาตรา ๑๔๐ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเงินคดคลังในประเด็นดังกล่าวให้ชัดเจน

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๐ กำหนดว่า “การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้
เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมาย
เกี่ยวกับการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคดคลัง หรือกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เว้นแต่
ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีเช่นว่านี้
ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป”

ภายใต้พระราชบัญญัติเงินคดคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตามมาตรา ๗ (๔) กำหนดว่า การนำเงินคดคลังไปชำระหนี้
หรือใก่ถอนตราสารหนี้ของรัฐบาล (ในลักษณะการจ่ายขาด) จะต้องมีที่ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้
เงินคดคลังด้วย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตั้งแต่ฉบับปี ๒๕๕๐ กำหนดให้การตั้งงบประมาณเพื่อ
ชดใช้เงินคดคลังดังกล่าวจะต้องกำหนดแหล่งที่มาของรายได้ด้วย ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักการ

บริหารเงินสดของรัฐบาล เพราะหากพิจารณาในเรื่องของการบริหารเงินสด (Cash Management) จะเป็นเรื่องของการนำเงินสดไปใช้ในช่วงระยะเวลาใดขณะหนึ่ง ซึ่งเป็นการบริหารเงินสดหมุนเวียนในระหว่างปีงบประมาณที่กระแสเงินสดรับ-จ่ายของรัฐบาลไม่สอดคล้องกัน (Mismatch) เท่านั้น ไม่ทำให้ปริมาณเงินคงคลังลดลงอย่างถาวร (ไม่ใช่จ่ายขาด) โดยหลักการจึงไม่ต้องมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้คืนเงินคงคลัง เพราะหากต้องมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมส่งผลกระทบต่อและเป็นข้อจำกัดในการจัดหางบประมาณในปีต่อ ๆ ไป

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

เพื่อเป็นการแก้ไขข้อจำกัดในประเด็นการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังดังกล่าว ในการบริหารเงินคงคลังที่ผ่านมา เมื่อถึงสิ้นปีงบประมาณกระทรวงการคลังจะดำเนินการออก T-bill เพื่อ Rollover หนี้คงค้างออกไปตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อรักษาวงเงินตัวเงินคลังสำหรับการบริหารเงินสดไปในปีงบประมาณถัดไป ซึ่งจะทำให้กระทรวงการคลังไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังในปีต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดต้นทุนการถือครองเงินสด (carry cost) โดยไม่จำเป็น

ดังนั้น หากไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนเงินต้นของ T-bill (โดยไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง) ให้ชัดเจนในกฎหมายเงินคงคลัง จะทำให้มีข้อจำกัดในการบริหารจัดการเงินคงคลัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการกู้เงินที่ภาครัฐต้องรับภาระดังที่เคยดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ไม่มีทางเลือกอื่น

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ มีดังต่อไปนี้

เพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของ T-bill ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังได้โดยไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังเพื่อรองรับหลักการดังกล่าวให้ชัดเจน

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังให้สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการคลังของประเทศ ดังนี้

(๑) กระทรวงการคลังมีกลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเงินคงคลัง ตลอดจนการวางแผนการกู้เงินของรัฐบาลโดยรวม

(๒) สอดคล้องกับกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกำหนดให้การบริหารเงินคงคลังจะต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่อง

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การเสนอแก้ไขกฎหมายเงินคคลังเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะในครั้งนี้จะทำให้กลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคคลังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการบริหารเงินคคลังให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลาได้ ซึ่งย่อมจะช่วยลดต้นทุนเงินกู้ (carry cost) ที่อาจแฝงอยู่ในเงินคคลังลงได้

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

สามารถรักษาเงินคคลังให้อยู่ในระดับที่ความเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๐ ได้กำหนดให้กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน ตลอดจนการบริหารหนี้สาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๓๖ ซึ่งกำหนดให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหนี้สาธารณะ ตลอดจนการจัดการกู้เงินเพื่อสำรองเงินคคลัง ดังนั้น การแก้ไขกฎหมายเงินคคลังและกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ จึงเป็นภารกิจของกระทรวงการคลังโดยตรง

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ไม่ควร เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ไม่ควร เนื่องจากตามกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สบน. โดยตรง

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ไม่ เนื่องจากตามกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สบน. โดยตรง

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

- หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function) ในเรื่องการบริหารหนี้สาธารณะ
- หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่องการรักษาวินัยการเงินการคลัง
- ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (ข้อ ๕ การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง
- แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในด้านกฎหมาย (การดำเนินการปรับปรุงกฎหมายสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย) ทั้งนี้ ตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร :-

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

การบริหารจัดการเงินคลังมีความสำคัญและเชื่อมโยงกับการบริหารงานของภาครัฐทั้งระบบ แต่ภายใต้กฎหมายในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดบางประการ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติรองรับการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลังไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้การบริหารกระแสเงินสดของรัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การเสนอแก้ไขกฎหมายเงินคลังให้สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะในครั้งนี้จะทำให้กลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคลังมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการบริหารเงินคลังให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งย่อมจะช่วยลดต้นทุนเงินกู้ (carry cost) ที่อาจแฝงอยู่ในเงินคลังลงได้

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นกฎหมายกลางและมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปเพราะเป็นการจ่ายเงินจากบัญชีเงินคลัง บัญชีที่ ๒

หยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ๆ ไป เนื่องจาก.....
ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากต้องการให้การแก้ไขกฎหมายเงินคลังมีผลใช้บังคับได้ทันที ทั้งนี้ เพื่อให้รองรับกับประเด็นการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลังตามร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่...) พ.ศ.... ซึ่งเสนอแก้ไขกฎหมายในคราวเดียวกันนี้

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

การแก้ไขกฎหมายตามหลักการที่เสนอ จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเงินคงคลังซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักการในการเก็บรักษาและการส่งจ่ายเงินคงคลังไว้เพียงฉบับเดียว ไม่อาจตราเป็นกฎหมายอื่นหรือกฎหมายลำดับรองได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

การแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะในครั้งนี้ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายในเชิงควบคุม โดยให้อำนาจกระทรวงการคลังในการส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนเงินต้นของ T-bill ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังภายใต้กฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่สามารถนำเงินคงคลังไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นได้

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คุ่มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการหรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร
ไม่มี

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดหลักการ ในการเก็บรักษาและการส่งจ่ายเงินคงคลังไว้เพียงฉบับเดียว การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวไม่มีความซ้ำซ้อนกับ บทบัญญัติอื่นใด

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- กรมบัญชีกลาง

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชียงบวก

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก

- เชียงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงลบ

ด้านสังคม

- เชียงบวก

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก

- เชียงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงลบ

ด้านอื่น ๆ

- เชียงบวก : มีกลไกการบริหารสภาพคล่องเงินคงคลังที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์

ต่อการบริหารจัดการเงินคงคลัง ตลอดจนการวางแผนการกู้เงินของรัฐบาลโดยรวม

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงบวก : - สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

- กรมบัญชีกลาง

- เชียงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชียงลบ

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปได้โดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การเสนอแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ ในครั้งนี้ จะทำให้กลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเครื่องมือที่เหมาะสม ในการบริหารเงินคงคลังให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะส่งผลให้ไม่มีความจำเป็นในการออก T-bill ในช่วงสิ้นปี ซึ่งจะ สะท้อนการกู้เงินเมื่อขาดสภาพคล่องจริงเท่านั้น จึงส่งผลให้ประหยัดภาระดอกเบี้ยในส่วนนี้ลงได้

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

(๑) สถานะเงินคงคลังอยู่ในระดับที่เหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ

(๒) สามารถลดต้นทุนเงินกู้โดยการออก I-bill เท่าที่จำเป็นเพื่อการบริหารสภาพคล่อง

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

๖.๒ ในกรณีที่เป็นการร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

การเข้าถึงข้อมูลประชาชน

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
กรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินคงคลังโดยตรง

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

เมื่อตั๋วเงินคลัง (T-bill) ครบกำหนดชำระ กระทรวงการคลังจะส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระเงินต้นของ T-bill โดยดำเนินการผ่านระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะนายทะเบียนตราสารหนี้จะดำเนินการโอนเงินเพื่อชำระหนี้ T-bill ให้แก่เจ้าหนี้ต่อไป

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

กฎหมายนี้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินคงคลังซึ่งเป็นภารกิจหลักของกระทรวงการคลัง

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง
แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม
อย่างไร

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชน
ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

เมื่อตั๋วเงินคลัง (T-bill) ครบกำหนดชำระ กระทรวงการคลังจะส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคลังบัญชีที่ ๒
เพื่อชำระต้นเงินของตั๋วเงินคลัง โดยดำเนินการผ่านระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะนายทะเบียนตราสารหนี้จะดำเนินการโอนเงิน
เพื่อชำระหนี้ตั๋วเงินคลังให้แก่เจ้าหน้าที่ต่อไป

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

ในการกู้เงินโดยการออกตั๋วเงินคลัง (T-bill) กระทรวงการคลังจะดำเนินการบันทึกข้อมูลหนี้
ดังกล่าวในระบบ GFMS -TR เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารการชำระหนี้ รวมทั้งเพื่อบริการงบชำระหนี้
ให้ถูกต้องครบถ้วน โดยฐานข้อมูลหนี้ตั๋วเงินคลังในระบบ GFMS -TR จะมีการเชื่อมโยงกับการข้อมูลการเบิกจ่าย
งบประมาณหรือเงินคลังเพื่อการชำระหนี้ในระบบ GFMS ด้วย

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญ
ของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่ ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง
ไม่มีกฎหมายลำดับรองที่ต้องออก

๙.๒ มีกรอบในการตรานโยบายเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคล
เกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภาครัฐ

- สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ.
 สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจ ได้แก่

- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- กรมบัญชีกลาง

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
 ประชาชนทั่วไป
 องค์กรอื่น ได้แก่

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น โดยเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

- จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
 จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
 พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
 ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
 ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
 คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

(นายประภาศ คงเอียด)

ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ : นางสาวอัจฉรา อารามาศ

หมายเลขติดต่อ : ๐๒ ๒๖๕ ๘๐๕๐ ต่อ ๕๙๑๕

เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๒๑๒ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ตามที่ กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลางและสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ) และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

กระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ โดยมีสาระสำคัญเป็นการเพิ่มเติมให้กระทรวงการคลังสามารถสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระต้นเงินกู้ซึ่งเกิดจากการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังได้ โดยไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคกงคลัง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และเพิ่มมาตรา ๖/๑)

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว ได้ดัดร่างเดิมมาตรา ๓ (การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑) และมาตรา ๔ (การเพิ่มมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑) ที่กำหนดเกี่ยวกับการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ที่ให้สามารถสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม พระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณมติให้จ่ายเงินไปก่อน หรือพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยนำหลักการดังกล่าวไปเพิ่มเติมเป็น (๕) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ แทน เพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้น

ของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลังได้ อันเป็นไปตามหลักการ
เดิมที่กระทรวงการคลังเสนอ (ร่างมาตรา ๓)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติเงินคลัง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. จะทำให้
กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของ
ตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๖๐

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติเงินคคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

ตั๋วเงินคลัง (T-bill) เป็นตราสารหนี้ระยะสั้นที่กระทรวงการคลังใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารสภาพคล่องของเงินคคลัง โดยการออก T-bill ดังกล่าวจะบริหารตามสถานะของเงินคคลัง ที่มี กล่าวคือ ในระหว่างปีงบประมาณหากสถานะเงินคคลังมีปริมาณสูง กระทรวงการคลังจะนำเงินคคลังมาลดยอด T-bill คงค้าง แต่หากเงินคคลังมีปริมาณลดลงไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายของภาครัฐ กระทรวงการคลังจะออก T-bill เพื่อเพิ่มปริมาณเงินคคลัง

ทั้งนี้ การจ่ายเงินคคลังเพื่อลดยอด T-bill ดังกล่าวปัจจุบันดำเนินการภายใต้กฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ มาตรา ๑๓ ซึ่งกำหนดให้การชำระหนี้ตั๋วเงินคลังสามารถจ่ายจากเงินคคลังได้ แต่ไม่มีบทบัญญัติดังกล่าวในกฎหมายเงินคคลังที่ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้การสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตั๋วเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ (ซึ่งได้มีการเสนอแก้ไขกฎหมายในคราวเดียวกัน) สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๐ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเงินคคลังในประเด็นดังกล่าวให้ชัดเจน^๑

และเมื่อร่างพระราชบัญญัติเงินคคลังมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จะมีข้อดี คือ

๑. ทำให้กระทรวงการคลังสามารถสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตั๋วเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน^๒

๒. ทำให้กลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคคลังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการบริหารเงินคคลังให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา^๓

* เรียบเรียงโดย นายทศวิทย์ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist), ข้อ ๑.๑ หน้า ๑๑.

^๒ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเงินคคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ., ข้อ ๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ.

^๓ คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist), ข้อ ๕.๔.๓ หน้า ๑๘.

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๓๘๖๔๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- : สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบ
การเสนอร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพระราชบัญญัติกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เงินคดคลัง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พระมหากษัตริย์ไทย ในหน้าที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร
อลงกฎ
ธานีนิวัต สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มานวราชเสวี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ออกเดชจรัส สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
โดยที่เป็นการสมควรจัดระบบการควบคุมเงินแผ่นดินว่าด้วยเงินคดคลังให้รัดกุม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พระมหากษัตริย์ไทยโดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาจึงมีพระบรมราชโองการให้
ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินคดคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“บัญชีเงินคดคลังบัญชีที่ ๑” หมายความว่า บัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่ธนาคาร
แห่งประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการคลังมีไว้เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้
“บัญชีเงินคดคลังบัญชีที่ ๒” หมายความว่า บัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่ธนาคาร
แห่งประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการคลังมีไว้เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้
“มติให้จ่ายเงินไปก่อน” หมายความว่า มติของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้ตราขึ้นไว้
เป็นพระราชบัญญัติอนุญาตให้รัฐบาลจ่ายเงินเพื่อกิจการที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินั้นไปพลางก่อน
จนกว่าจะได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณหรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๕/ตอนที่ ๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
มาตรา ๓ นิยามคำว่า “มติให้จ่ายเงินไปก่อน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินคดคลัง
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“เงินยืมทรงราชการ” หมายความว่า เงินซึ่งกระทรวงการคลังอนุญาตให้ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อทรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายสอยปลีกย่อยประจำสำนักงานตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลัง

“เงินฝาก” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังรับฝากไว้และจ่ายคืนตามคำขอของผู้ฝากตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลัง

“เงินขายบิล” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังรับไว้ ณ ที่แห่งหนึ่งเพื่อโอนไปจ่าย ณ ที่อีกแห่งหนึ่งตามข้อบังคับและระเบียบของกระทรวงการคลัง

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า ทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการซึ่งอนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ บรรดาเงินทั้งปวงที่พึงชำระให้แก่รัฐบาลไม่ว่าเป็นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงินกู้หรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือรับเงินนั้นมีหน้าที่ควบคุมให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอตามกำหนดเวลาและข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักเงินไว้เพื่อการใด ๆ เลย

รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการใด ๆ หักรายจ่ายจากเงินที่จะต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ ในกรณีดังนี้

- (๑) รายจ่ายที่หักนั้นเป็นรายจ่ายที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่ายได้
- (๒) รายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามระเบียบที่ได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง

เพื่อเป็นค่าสินบนรางวัล หรือค่าใช้จ่ายในการจัดให้ได้มาซึ่งเงินอันพึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล

- (๓) รายจ่ายที่ต้องจ่ายคืนให้แก่บุคคลใด ๆ เพราะเป็นเงินอันไม่พึงต้องชำระให้แก่

รัฐบาล^๓

มาตรา ๕ การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ ให้กระทำได้แต่เพื่อโอนเงินไปเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ เท่านั้น

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ หรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ให้กระทำได้แต่เฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม พระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณ มติให้จ่ายเงินไปก่อน หรือพระราชกำหนดที่ออกตามความในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่จ่ายเงินตามมติให้จ่ายเงินไปก่อนหรือตามพระราชกำหนดให้ตั้งเงินรายจ่ายเพื่อใช้ในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา ๗^๔ ในกรณีต่อไปนี้ ให้ส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ หรือคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอได้ก่อนที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่าย คือ

^๓ มาตรา ๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕
^๔ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) รายการจ่ายที่มีการอนุญาตให้จ่ายเงินได้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ แต่เงินที่ตั้งไว้มีจำนวนไม่พอจ่ายและเหตุการณ์เกิดขึ้นให้มีความจำเป็นต้องจ่ายโดยเร็ว

(๒) มีกฎหมายใด ๆ ที่กระทำให้ต้องจ่ายเงินเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ และมีความจำเป็นต้องจ่ายโดยเร็ว

(๓) มีข้อผูกพันกับรัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่กระทำให้ต้องจ่ายเงิน และมีความจำเป็นต้องจ่ายโดยเร็ว

(๔) เพื่อซื้อคืนหรือไถ่ถอนพันธบัตรของรัฐบาลหรือตราสารเงินกู้ของกระทรวงการคลัง หรือชำระหนี้ตามสัญญาที่กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ ทั้งนี้ ตามจำนวนที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

(๕) เพื่อซื้อเงินตราต่างประเทศ พันธบัตรของรัฐบาลต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ที่มั่นคงในต่างประเทศที่ไม่ใช่หุ้นในสกุลเงินตราที่จะต้องชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ และในวงเงินไม่เกินจำนวนหนี้ที่ถึงกำหนดชำระในช่วงระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการชำระหนี้เมื่อถึงกำหนด ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการซื้อเงินตราต่างประเทศ พันธบัตรของรัฐบาลต่างประเทศ และหลักทรัพย์ที่มั่นคงในต่างประเทศที่ไม่ใช่หุ้น การนำเงินตราต่างประเทศฝากธนาคาร รวมทั้งวิธีปฏิบัติอื่นใดที่เกี่ยวข้อง การจ่ายเงินในห้ากรณีข้างต้นนี้ เมื่อได้จ่ายแล้วให้ตั้งเงินรายจ่ายเพื่อชดเชยในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ หรือในกฎหมายว่าด้วยโอนงบประมาณรายจ่าย หรือในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณปีต่อไป

มาตรา ๘ เงินต่อไปนี้ ให้ส่งจ่ายจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ หรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ คือ

- (๑) เงินยืมทรงพระราชการ
- (๒) เงินฝาก
- (๓) เงินขายบิล
- (๔) เงินที่จำเป็นต้องจ่ายคืนภายในปีงบประมาณที่นำส่งแล้ว เพราะเป็นเงินอันไม่

พึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล

มาตรา ๙ การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ ให้เป็นหน้าที่รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นผู้ส่งจ่ายได้

มาตรา ๑๐ การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ ให้เป็นหน้าที่ของอธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ที่อธิบดีกรมธนารักษ์มอบหมาย และเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเฉพาะเพื่อการนี้ เป็นผู้ลงลายมือชื่อร่วมกันส่งจ่าย

๔ มาตรา ๘ (๔) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕
มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๑^๗ การส่งจ่ายเงินจากคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่า
ราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย และให้ปฏิบัติตามระเบียบของ
กระทรวงการคลัง ถ้ามีเงินเหลือจ่ายให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ ตามวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒ การจ่ายเงินเป็นทุนหรือเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อการใด ๆ ให้กระทำได้แต่
โดยกฎหมาย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓ องค์การใด ๆ ของรัฐบาลที่ได้ตั้งขึ้นแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้
หรือที่จะตั้งขึ้นใหม่ บรรดาที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียนนั้น ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับว่าด้วย
การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำทุนหรือผลกำไรเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ควง อภัยวงศ์
นายกรัฐมนตรี
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติเงินคคงคลัง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕^๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติเงินคคงคลัง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕^๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

๑. เนื่องจากรัฐบาลมีข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินตามตัวสัญญาใช้เงินคลังให้แก่ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนากิจการ และกองทุนการเงินระหว่างประเทศเมื่อเรียกร้องการจ่ายเงินนี้บางขณะอาจดำเนินการตามวิธีการงบประมาณปกติไม่ทัน จึงสมควรให้รัฐบาลมีอำนาจจ่ายเงินคคงคลังไปพลางก่อนได้

๒. ในบางเวลาเงินในบัญชีเงินคคงคลังมีอยู่เป็นจำนวนมาก สมควรนำมาใช้ประโยชน์โดยซื้อคืนหรือไถ่ถอนพันธบัตรเงินกู้ของรัฐบาลเพื่อปลดปล่อยหนี้สินและบรรเทาภาวะขาดดอกเบี้ย

ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินคคงคลัง เพื่อให้มีอำนาจกระทำการดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติเงินคคงคลัง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔^๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรขยายขอบเขตการบริหารเงินคคงคลังให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยให้สามารถนำเงินคคงคลังไปซื้อคืนหรือไถ่ถอนตราสารเงินกู้ หรือชำระหนี้ตามสัญญา รวมทั้งการซื้อเงินตราต่างประเทศ หลักทรัพย์ที่มีมั่นคงในต่างประเทศ หรือพันธบัตรของรัฐบาลต่างประเทศในสกุลเงินตราที่จะต้องชำระหนี้ที่กระทรวงการคลังเป็นผู้กู้ และในวงเงินไม่เกินจำนวนหนี้ที่ถึงกำหนดชำระในช่วงระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการชำระหนี้ของรัฐบาล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๙/ตอนที่ ๗๕/หน้า ๑๓๙๑/๒๓ ธันวาคม ๒๔๙๕
^๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๗/ตอนที่ ๖๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕
^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๑๗๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๗ กันยายน ๒๕๓๔

(๖)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 11767
วันที่ 29 พ.ย. 2560
เวลา 10.25 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๓๖๕๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ รวม ๒ ฉบับ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวม ๒ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๒๕/๒๑ วันที่ ๒๕/๑๑/๖๐
เวลา ๑๒.๒๕ น. พ.ว.
ดำเนินการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (wa009/D/ส/วค)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๓๓ / ๒๕๖๐
วันที่ ๒๙ / พ.ย. / ๖๐
เวลา ๑๖.๓๕ น.

(๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อกำหนดให้
กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของ
ตัวเงินคกงคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังได้ (เพิ่มมาตรา ๘ (๕))

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชี
เงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคกงคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่อง
ของเงินคกงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๘)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
เงินคงคลัง (ฉบับที่..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑

“(๕) เงินชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ”

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังได้ (ร่างมาตรา ๓)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งจะทำให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินต้นของตัวเงินคลังที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ.
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) กระทรวงการคลัง ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วิธีการ ระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นตอนก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยเป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายที่กระทรวงการคลังยกร่างเบื้องต้น (ร่างฯ แรก) ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็น ๒ วิธี คือ (๑) การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

วิธีที่ ๑ : การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๑. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
๒. กรมบัญชีกลาง
๓. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๔. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. สำนักงบประมาณ
๖. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๗. ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๘. คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี

วิธีที่ ๒ : การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการผ่านทางเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ซึ่งมีกำหนดระยะเวลารับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๖ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ (รวม ๑๗ วัน) มีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑๓๓ ราย (โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็น)

ข. ขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่กระทรวงการคลังเสนอ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายดังกล่าว เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นจำนวน ๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย

๑. สำนักงบประมาณ
๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๓. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔. ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย

ค. ขั้นตอนร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ มีการเพิ่มเติมประเด็นใหม่นอกเหนือจากร่างที่กระทรวงการคลังเสนอ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้มีหนังสือแจ้งให้กระทรวงการคลังดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้องในประเด็นที่มีการเพิ่มเติมดังกล่าว

ในการนี้ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๔/๒๕๖๐) จึงได้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับในคราวเดียวกัน โดยดำเนินการ ๒ วิธี คือ (๑) การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีที่ ๑ : การจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

๑. กรมบัญชีกลาง
๒. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๓. สำนักงบประมาณ
๔. ธนาคารแห่งประเทศไทย
๕. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
๖. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.)
๗. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
๘. ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ
๙. อดีตที่ปรึกษาด้านตลาดตราสารหนี้ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

วิธีที่ ๒ : การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการผ่านทางเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ซึ่งมีกำหนดระยะเวลารับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ (รวม ๑๕ วัน) มีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. จำนวน ๘๓ ราย (โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็น)

๒. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง และคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ก. ขั้นตอนก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังได้เสนอแก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ (ร่างแรกฯ) ๒ ประเด็น คือ (๑) ให้กระทรวงการคลังสามารถนำเงินคงคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารของรัฐได้ และ (๒) ให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะได้ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ประเด็นการนำเงินคงคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารของรัฐ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การนำเงินคงคลังที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารของรัฐอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการเก็บรักษาเงินที่ต้องนำมาใช้จ่ายในภาพรวมของประเทศ และอาจมีประเด็นความไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังภาครัฐ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๒ กำหนดให้ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ควรมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัดกุม โดยกำหนดกรอบในกฎหมายให้ชัดเจนว่ากรณีใดบ้างที่จะนำเงินส่วนเกินไปฝากธนาคารได้ และเงินส่วนเกินนั้นพิจารณาอย่างไร การเรียกคืนเรียกคืนอย่างไร

(๒) ประเด็นการส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่อง

๑. ผู้แทนสำนักงบประมาณ เห็นว่าประเด็นการนำเงินคงคลังไปชำระหนี้เพื่อบริหารสภาพคล่อง โดยไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง อาจอยู่ในข่ายที่อาจขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐

๒. ผู้แทนคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี เห็นว่าการแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังดังกล่าว โดยไม่ตั้งรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ และกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ กำหนดให้ต้องรักษาวินัยการคลังอย่างเคร่งครัด

๓. ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่า ตามร่างฯ ที่เสนอเป็นการกำหนดกรอบวงเงินการก่อหนี้ใหม่เท่านั้น โดยไม่มีเพดานยอดคงค้างของหนี้ดังกล่าว อาจส่งผลให้หนี้สะสมเพิ่มขึ้นได้ทุกปี ดังนั้น เพื่อให้เกิดเสถียรภาพทางการคลังในระยะยาวจึงเสนอให้มีการกำหนดเกณฑ์ควบคุมยอดของหนี้คงค้างสำหรับการกู้เงินในกรณีดังกล่าวให้ชัดเจน

๔. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า การแก้ไขกฎหมายเงินคงคลังเพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถส่งจ่ายเงินคงคลังเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลังตามกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะได้ มีความสอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐด้วย

๕. ผู้แทนฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นว่า การแก้ไขกฎหมายประเด็นดังกล่าวทำให้การบริหารกระแสเงินสดของรัฐบาลมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ

การบริหารจัดการเงินคลังของประเทศ ตลอดจนทำให้การวางแผนการกู้เงินของรัฐบาลโดยรวม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ

➤ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น :

(๑) ประเด็นการนำเงินคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารของรัฐ

กระทรวงการคลังขอพระราชบัญญัติเงินคลัง พ.ศ. มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามความเห็นของผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ โดยจะกำหนดวัตถุประสงค์การนำเงินคลังไปบริหารให้เกิดประโยชน์ให้ชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น

(๒) ประเด็นการส่งจ่ายเงินคลังเพื่อชำระคืนเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลัง : สบ. ได้มีการชี้แจงว่า ร่างกฎหมายที่เสนอมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๔๐ และกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ เนื่องจาก

๑. การนำเงินคลังมาชำระหนี้ตั๋วเงินคลัง (T-bill) ตามร่างกฎหมายที่เสนอ ถือเป็นกรณีตามกฎหมายเงินคลังอนุญาตให้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดว่า “การจ่ายเงินแผ่นดินจะกระทำได้เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคลัง หรือกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติในกรณีเช่นว่านี้ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป”

๒. พระราชบัญญัติเงินคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในปัจจุบัน กำหนดเรื่องการตั้งรายจ่ายชดใช้เงินคลัง ๒ กรณีคือ

กรณีที่ ๑ กรณีการจ่ายเงินคลังที่ต้องตั้งรายจ่ายชดใช้ฯ ซึ่งเป็นกรณีที่มีการจ่ายเงินจากคลังและกระทบต่อสถานะของเงินคลัง ทำให้ปริมาณเงินคลังลดลง ได้แก่ รายจ่ายตามมาตรา ๖ วรรคสอง และรายจ่ายตามมาตรา ๗

กรณีที่ ๒ กรณีการจ่ายเงินคลังที่ไม่ต้องตั้งรายจ่ายชดใช้ฯ ซึ่งเป็นกรณีการจ่ายเงินโดยไม่กระทบต่อสถานะของเงินคลังที่แท้จริง ได้แก่ กรณีตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (เฉพาะรายจ่ายในงบประมาณ) มาตรา ๘ และมาตรา ๑๒

ดังนั้น ร่างกฎหมายที่เสนอให้สามารถส่งจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ T-bill ได้โดยไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ฯ นั้นเป็นเรื่องบริหารสภาพคล่องของเงินสด (Cash Management) ซึ่งจะมีการเพิ่มขึ้น-ลดลงระหว่างปีตามกระแสเงินสดของรัฐบาล จึงไม่ใช่กรณีการจ่ายขาด (ไม่กระทบต่อสถานะของเงินคลังที่แท้จริง) จึงสามารถดำเนินการได้และสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายเงินคลัง

➤ การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างฯ :

กระทรวงการคลังพิจารณาความเห็นและข้อสังเกตข้างต้นแล้วเห็นว่า ในการบริหารเงินคลัง กระทรวงการคลังจะต้องรักษาเงินคลังให้อยู่ในระดับที่ความเหมาะสมเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ ดังนั้น หากมีการแก้ไขกฎหมายในประเด็นการเพิ่มเติมกรอบการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลัง ซึ่งจะทำให้กลไกการบริหารเงินสดของรัฐบาล (Cash Management) มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยกระทรวงการคลังมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการบริหารเงินคลังให้สอดคล้องกับกระแสเงินสดของรัฐบาล ในแต่ละช่วงเวลาได้ ย่อมไม่มีปริมาณเงินคลังในส่วนที่เกินกว่าความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายของภาครัฐที่จะสามารถนำไปฝากธนาคารหรือบริหารจัดการในทางอื่นได้ ในการนี้ จึงเห็นควรเสนอแก้ไขกฎหมายเฉพาะประเด็นการเพิ่มเติมกรอบการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลังเท่านั้น โดยเป็นการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา พร้อมกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งเสนอแก้ไขประเด็นการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลังให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน

ข. ขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติเงินคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่กระทรวงการคลังเสนอ ดังนี้

๑. สำนักงานประมาณ เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติเงินคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขกฎหมายฉบับเดิมเพื่อให้กระทรวงการคลังมีกลไกการบริหารสภาพคล่องของเงินคลังที่มีประสิทธิภาพ จึงสมควรให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการได้

๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า สำนักงานฯ ได้เคยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นการเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้กระทรวงการคลังสามารถนำเงินคลังในส่วนที่เป็นสภาพคล่องส่วนเกินไปฝากธนาคารว่าอาจเกิดความเสี่ยงในการเก็บรักษาเงินที่ต้องนำมาใช้จ่ายในภาพรวมของประเทศ และอาจไม่สอดคล้องกับวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งตามร่างที่เสนอฯ ต่อคณะรัฐมนตรีได้มีการตัดประเด็นดังกล่าวออกแล้ว กรณีจึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้

๓. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ เนื่องจากเป็นการแก้ไขข้อกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารสภาพคล่องของเงินคลังตามร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ.

๔. ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นว่า การแก้ไขกฎหมายเงินคลังจะทำให้สถานะเงินคลังอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายของภาครัฐ รวมถึงสามารถลดต้นทุนเงินกู้ (carry cost) ที่อาจแฝงอยู่ในเงินคลังได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการคลังของประเทศ จึงให้ความเห็นชอบเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติเงินคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. ตามที่เสนอ

ในการนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

ค. ขั้นตอนร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติเงินคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ ได้มีการรับฟังความคิดเห็นพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๔/๒๕๖๐) ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นดังนี้

อดีตที่ปรึกษาด้านตลาดตราสารหนี้ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) เห็นว่า ประเด็นที่เสนอแก้ไขกฎหมายนี้เป็นปัญหามาตั้งแต่ในอดีตที่มีการนำวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณมาใช้ออกตั๋วเงินคลัง (T-bill) โดยเป็นการนำวงเงินที่สมควรกู้เป็นตราสารหนี้ระยะยาวมาออกเป็นตั๋วเงินคลังระยะสั้น ซึ่งไม่สามารถปรับลดวงเงิน T-bill ได้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ เพราะหากมีการลด T-bill ลงจะต้องมีการตั้งรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคลังซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง ดังนั้น จึงเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายในประเด็นนี้เป็นหลักการที่ต้อง

สำหรับการแก้ไขกฎหมายเงินคลัง โดยกำหนดให้การจ่ายเงินคลังออกจากบัญชีเงินคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนเงินของ T-bill เป็นไปตามมาตรา ๘ (๕) แห่ง พ.ร.บ. เงินคลังฯ เป็นเรื่องของเงินนอกงบประมาณซึ่งไม่ต้องตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคลัง เห็นว่าโดยหลักการถูกต้องเหมาะสมแล้ว หากเป็นกรณีตามมาตรา ๗ (๔) ตาม พ.ร.บ.เงินคลังฯ ในปัจจุบัน เมื่อมีการจ่ายเงินแล้วก็ต้องตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคลัง

➤ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น :

๑. ข้อชี้แจงประเด็นความจำเป็นในการแก้ไขกฎหมายเงินคลัง : ภายใต้กฎหมายเงินคลัง ตามมาตรา ๗ (๔) กำหนดว่า การนำเงินคลังไปชำระหนี้หรือได้ถอนตราสารหนี้ของรัฐบาล (ในลักษณะการจ่ายขาด) จะต้องมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคลังด้วยและรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่ฉบับปี ๒๕๕๐ กำหนดให้การตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคลังดังกล่าวจะต้องกำหนดแหล่งที่มาของรายได้ด้วย ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารเงินสดของรัฐบาล เพราะหากพิจารณาในเรื่องของการบริหารเงินสดแล้วจะเป็นเรื่องของการนำเงินสดเข้าไปใช้ในช่วงขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งเป็นการบริหารเงินสดหมุนเวียนในระหว่างปีงบประมาณเท่านั้น หากต้องมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคลังตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมส่งผลกระทบต่อและเป็นข้อจำกัด (burden) ในการจัดทำงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าว ในการบริหารเงินคลังที่ผ่านมา เมื่อถึงสิ้นปีงบประมาณกระทรวงการคลังจะดำเนินการออก T-bill เพื่อ Rollover หนี้ค้างออกไปตามมาตรา ๒๔ แห่ง พ.ร.บ.การบริหารหนี้สาธารณะฯ เพื่อรักษาวงเงินตั๋วเงินคลังสำหรับใช้ในการบริหารเงินสดไปในปีงบประมาณถัดไป ซึ่งจะทำให้กระทรวงการคลังไม่ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้เงินคลังในปีต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดต้นทุนการถือครองเงินสด (carry cost) โดยไม่จำเป็น ดังนั้น เพื่อให้มีกลไกทางกฎหมายที่สามารถบริหารสภาพคล่องได้ตามความจำเป็นของรัฐบาล จึงได้มีการเสนอให้แก้ไขกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะและกฎหมายเงินคลัง

๒. ข้อชี้แจงประเด็นความสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : สบ. ได้มีการชี้แจงว่า ร่างกฎหมายเงินคลังที่เสนอมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ และกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ เนื่องจาก

(๑) การนำเงินคลังมาชำระหนี้ตั๋วเงินคลัง (T-bill) ตามร่างกฎหมายที่เสนอ ถือเป็นกรณีที่กฎหมายเงินคลังอนุญาตให้จ่าย (ตามร่างมาตรา ๘ (๕) ที่เสนอแก้ไข) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดว่า “การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคลัง หรือกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติในกรณีเช่นว่านี้ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอน

งบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป”

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๔/๒๕๖๐) ในเรื่องของการเพิ่มเติมอำนาจการกู้เงินเพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคลัง ซึ่งการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวมีความสอดคล้องกับร่างกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกำหนดให้การบริหารเงินคลังจะต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็นเพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่อง

๓. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สบน. ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตข้างต้นแล้ว เห็นควรยืนยันร่างพระราชบัญญัติเงินคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ เพื่อนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามขั้นตอนต่อไป

สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบ

การเสนอร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ.

ผลกระทบการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ

ร่างพระราชบัญญัติเงินคกงคลัง (ฉบับที่..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๐) ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ มีผลกระทบโดยจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการคลังของประเทศในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้การส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินคกงคลังบัญชีที่ ๒ เพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคกงคลังตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๐ ในเรื่องการจ่ายเงินแผ่นดิน

(๒) ทำให้กระทรวงการคลังมีกลไกการบริหารสภาพคล่องเงินคกงคลังที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเงินคกงคลัง ตลอดจนการวางแผนการกู้เงินของรัฐบาลโดยรวม

(๓) สอดคล้องกับกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกำหนดให้การบริหารเงินคกงคลังจะต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่อง

ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

(๑) สถานะเงินคกงคลังอยู่ในระดับที่ความเหมาะสมเพียงพอต่อการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ

(๒) สามารถลดต้นทุนเงินกู้โดยการออกตั๋วเงินคลัง (T-bill) เท่าที่จำเป็นเพื่อการบริหารสภาพคล่อง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
กระทรวงการคลัง